

## **Arbetsförmedlingens åiterrapportering 2019**

**Redovisning av miljöledningsarbetet  
2020-02-21**

## Redovisning av miljöledningsarbetet

*”Arbetsförmedlingen ska årligen redovisa miljöledningsarbetet enligt förordning (2009:907) om miljöledning i statliga myndigheter, 20 §, enligt formulär, bilaga 2. Denna rapport omfattar fem delar: en övergripande del om Arbetsförmedlingens arbete med miljöledningssystemet och sedan en uppföljning av miljöledningsarbetets effekter indelat i tre delar: tjänsteresor och övriga transporter, energianvändningen och miljökrav i upphandling samt en sista del med frivilliga frågor kopplade till arbetet med Grönt IT. Redovisningen inkluderar också rapportering enligt förordningen (2014:480) om myndigheters inköp av energieffektiva varor, tjänster och byggnader.”*

Beslut i detta ärende har fattats av generaldirektör Maria Mindhammar. Ärendet har föredragits av Tsehainesh Tekleab och Gun Lange. I den slutliga handläggningen har Förvaltningsdirektör Anders Persson och stabschef för Förvaltningsavdelningen Viktoria Byback, deltagit.

Maria Mindhammar  
generaldirektör

Tsehainesh Tekleab och Gun Lange  
miljöstrateger

## Innehållsförteckning

<b>1 Del 1 Miljöledningssystemet .....</b>	<b>6</b>
1. Är myndigheten miljöcertifierad?.....	6
2. Hur lyder myndighetens miljöpolicy? .....	6
3. När har myndigheten senast uppdaterat sin miljöutredning? .....	6
<i>Fråga 4a-7a beskriver myndighetens arbete med dess direkta påverkan på miljön.....</i>	<i>7</i>
4a. Vilka av myndighetens aktiviteter har en betydande direkt påverkan på miljön? .....	7
5a. Vilka mål har myndigheten upprättat för aktiviteter med en direkt betydande påverkan på miljön? .....	7
6a. Vilka åtgärder har myndigheten vidtagit för att nå målen för direkt miljöpåverkan? .....	8
7a. Redovisa hur väl målen för direkt miljöpåverkan har uppfyllts .....	9
<i>Nedan i fråga 4b-7b rapporteras beskrivning av myndighetens arbete med dess indirekta påverkan på miljön .....</i>	<i>11</i>
4b. Vilka av myndighetens aktiviteter har en betydande indirekt påverkan på miljön? .....	11
5b. Vilka mål har myndigheten upprättat för aktiviteter med en indirekt betydande påverkan på miljön? .....	11
6b. Vilka åtgärder har myndigheten vidtagit för att nå målen för indirekt miljöpåverkan? .....	11
7b. Redovisa hur väl målen för indirekt miljöpåverkan har uppfyllts.....	11
8. Vilka åtgärder har myndigheten vidtagit för att ge de anställda den kunskap de behöver för att ta miljöhänsyn i arbetet? .....	12
9. På vilket sätt har myndigheten använt informationsteknik i syfte att minska sin energianvändning?.....	12
10. På vilket sätt har myndigheten använt informationsteknik i syfte att minska antalet tjänsteresor?.....	12
<b>Del 2 Uppföljning av miljöledningsarbetets effekter .....</b>	<b>13</b>
1. Tjänsteresor och övriga transporter .....	13
1.1.1 Utsläpp av koldioxid i kilogram, totalt och per årsarbetskraft uppdelat per fordonsslag (1.1), sammanlagt (1.2) och från flygresor över 50 mil (1.3) samt antal resor .....	13
1.4a. Beskrivning av vad som har påverkat resultatet i positiv eller negativ riktning.....	13
1.4b. Beskriv eventuella problem och luckor i materialet samt hur och när myndigheten planerar åtgärda dessa.....	14
1.5 Beskrivning av hur uppgifterna är framtagna? .....	14
1.6 Uppföljningsmått i svaren på frågorna är baserade på: .....	14
2. Energianvändning .....	17
2.1 Årlig energianvändning i kilowattimmar totalt, per årsarbetskraft och per kvadratmeter total användbar golvarea uppdelat på:.....	17
2.2 Är värmeförbrukningen normalårskorrigerad .....	17
2.3 Andel förnybar energi av den totala energianvändningen (anges i procent) .	17
2.4 Har krav ställts på produktionsspecificerad förnybar el i myndighetens gällande elavtal? .....	18

2.5	Har energianvändningen minskat som ett resultat av samverkan med myndighetens fastighetsägare? Om ja, beskriv vilka åtgärder som genomförts som resultat av samarbetet: .....	18
2.6	Beskrivning av insamlat resultat .....	18
2.6.a)	Redovisa vad som har påverkat resultatet i positivt och negativ riktning..	18
2.6.b)	Beskriv eventuella problem och luckor i materialet samt hur och när myndigheten planerar att åtgärda dessa .....	18
2.7	Hur är uppgifterna framtagna?.....	18
3.	Miljökrav i upphandling .....	19
3.1	Andel upphandlingar och avrop där miljökrav ställts av det totala antalet upphandlingar och avrop.....	19
3.2	Antal upphandlingar över tröskelvärde där energikrav enligt förordningen (2014:480) om statliga myndigheters inköp av energieffektiva varor, tjänster och byggnader har ställts.....	19
3.3	Har myndigheten ställt energikrav vid nytecknande av hyresavtal eller inköp av byggnader? .....	19
3.4	Ekonomiskt värde av registrerade upphandlingar och avrop med miljökrav av det totala värdet av registrerade upphandlingar och avrop per år. ....	20
3.5	Beskrivning av insamlat resultat.....	20
3.5.a)	Redovisa vad som har påverkat resultatet i positiv och negativ riktning.....	20
3.5.b)	Beskriv eventuella problem och luckor i materialet samt hur och när myndigheten planerar att åtgärda dessa .....	20
3.6	Hur är uppgifterna framtagna?.....	20
	<b>Frivilliga frågor.....</b>	<b>21</b>
	Frågor om policy.....	21
4.1	Har myndigheten internt styrande dokument för IT och miljö? .....	21
4.2.	Andel och värde av IT-anskaffningar där miljökrav ställts av det totala antalet IT-anskaffningar per år (anges i procent och värde). ....	21
	Hur är uppgifterna framtagna? .....	21
4.3	Vilken typ av miljöhänsyn har tagits vid IT- anskaffningar?.....	21
	Fråga om energianvändning.....	21
4.4	Årlig energianvändning i kilowattimmar totalt och per årsarbetskraft uppdelat på: .....	21
	Hur är uppgifterna framtagna? .....	21
	Fråga om resfria möten .....	22
4.5.	Antal resfria möten totalt och per årsarbetskraft .....	22
	Hur är uppgifterna framtagna? .....	22
	Frågor om energi .....	22
4.7	Har myndigheten en strategi för sitt energieffektiviseringsarbete innefattande nulägesanalys, mål samt handlingsplan med åtgärder, som utgör grunden för ert energieffektiviseringsarbete?.....	22
4.8	Producerar myndigheten egen el? (om ja ange hur mycket i kWh).....	22
4.9	Har myndigheten miljöklassade och/eller certifierade byggnader? .....	22



# 1 Del 1 Miljöledningssystemet

## Basfakta

Antal årsarbetskrafter: 10 705

Antal kvadratmeter lokalyta: 360 000

### 1. Är myndigheten miljöcertifierad?

Nej.

### 2. Hur lyder myndighetens miljöpolicy?

Myndigheten tar ansvar för sin miljö- och klimatpåverkan och vi bedriver ett systematiskt miljöarbete genom att:

- Vi uppfyller lag- och myndighetskrav samt strävar efter att verksamhetens miljöresultat ständigt förbättras. Revision och utvärdering av miljöarbetets resultat sker årligen och rapporteras till Arbetsförmedlingens ledningsgrupp.
- Miljökonsekvenser vägs in vid alla strategiska beslut i verksamheten. Vi bidrar till ett fossilfritt Sverige och minskar verksamhetens negativa påverkan på klimatet genom att vi energieffektiviserar, minimerar utsläpp och prioriterar användningen av förnyelsebara resurser.
- Vi främjar resfria möten samt beaktar miljöpåverkan vid val av resandeform.
- Vi minimerar och återvinner vårt avfall då det är möjligt och säkerställer alltid rätt avfallshantering.
- Våra digitala processer och tjänster utvecklas för att minska resurs- och klimatpåverkan internt men även för våra kunder och samverkanspartners.
- Vid anskaffning och val av varor och tjänster eftersträvar vi alltid resurseffektiva lösningar och metoder. Vi minskar miljöpåverkan genom att beakta livscykelperspektiv och överväga ekonomiska, sociala och miljömässiga motiv.
- Medarbetare får nödvändiga kunskaper så att minsta möjliga miljöpåverkan uppnås. Genom återkoppling och kommunikation om verksamheternas miljöarbete tar vi till vara medarbetarnas engagemang.
- Vi samverkar med andra myndigheter, kommuner, leverantörer och andra samhällsaktörer för att bidra till ett hållbart samhälle.

### 3. När har myndigheten senast uppdaterat sin miljöutredning?

Miljöutredningen uppdaterades 2015.

*Fråga 4a-7a beskriver myndighetens arbete med dess direkta påverkan på miljön*

#### **4a. Vilka av myndighetens aktiviteter har en betydande direkt påverkan på miljön?**

Följande är våra betydande direkta miljöaspekter enligt miljöutredningen från 2015.

- A. Koldioxidutsläpp (från tjänsteresor, transporter av varor, elenergi- och värmeenergianvändningen)
- B. Användning och innehav av teknisk utrustning
- C. Elenergianvändningen (resursförbrukning)
- D. Värmeenergianvändningen (resursförbrukning)
- E. Genererande av vanligt avfall
- F. Genererande av farligt avfall

#### **5a. Vilka mål har myndigheten upprättat för aktiviteter med en direkt betydande påverkan på miljön?**

Arbetsförmedlingen har upprättat en handlingsplan för tidsperioden 2019 - 21 med följande fem övergripande miljömålsområden:

- Hållbar kultur
- Möten och Resor
- Hållbar omvärld
- Klimatsmarta kontor
- Hållbar upphandling

Miljömålsområdena har sedan konkretiserats i följande specificerade miljömål:

Arbetsförmedlingen har identifierat medarbetarnas miljömedvetenhet och kunskap som avgörande för att nå alla våra miljömål. Därför berör dessa mål samtliga betydande miljöaspekter:

**1. Alla anställda har en hög miljömedvetenhet**

**2. Miljökonsekvenser ska vägas in i relevanta beslutsmallar.**

Vidare har vi följande områdesspecifika mål som berör betydande miljöaspekt A:

**A1. Koldioxidutsläppen från våra tjänsteresor ska minska med 20 % i kg koldioxid/årsarbetskraft 2019 jämfört mot 2017.**

Delmål som hör till miljömålet ovan:

**A1.a. Minskade koldioxidutsläpp från bilresor**

**A1.b. Minskade koldioxidutsläpp från flygresor med minst 25 % till år 2021 jämfört med 2017**

**A1.c. Att minska andelen anslutningsresor till/från flyg med taxi till förmån för flygbuss eller rälstrafik**

**A1.d. Ersätta fysiska resor med distansmöten och ökat fokus på kompetenshöjande insatser för genomförande av distansmöten**

**A2. Klimatsmarta tjänster övergång från fysisk användning till digital**

Miljömål som berör betydande miljöaspekterna A, C och D.

**A3. och C1. Effektivisera energiförbrukning i myndighetens hyrda lokaler**

**A4, C2 och D1. Säkerställa att vi köper förnyelsebar energi**

Miljömål som berör betydande miljöaspekter E och F.  
**E1 och F2.** *Etablera nationell hållbar avfallshantering*

## **6a. Vilka åtgärder har myndigheten vidtagit för att nå målen för direkt miljöpåverkan?**

### Åtgärder som berör mål 1

I augusti lanserade vi vår nya webbaserade miljöutbildning. Mer information återfinns under punkt 8.

Vad gäller övergripande miljöinformation har det under året upprättats en kommunikationsplan. Som ett led i planen besökte myndighetens två miljöstrateger under hösten ledningsgrupper på verksamhetsområdes- och avdelningsnivå. Syftet med besöken var att resonera om chefernas roll i miljöarbetet, deras bidrag och möjligheter att påverka integrering av miljöperspektiv i den egna verksamheten. Ytterligare syfte var att lansera den nya miljöutbildningen och dialogträffsmaterialet.

### Åtgärder som berör mål 2

För att väga miljökonsekvenser i relevanta beslutsmallar, har myndighetens miljöstrateger under året haft löpande dialog med ansvarig avdelning. På grund av det stora antalet beslutsmallar, ämnar vi inledningsvis identifiera de mest relevanta dokumenten.

### Åtgärder som berör målet A1

Miljömålet att minska koldioxidutsläpp från tjänsteresor är integrerat i myndighetens verksamhetsplanering och följs således upp i linjen. Avdelningar och Verksamhetsområden har tagit av nedbruten statistik, vilket möjliggjort analys av den egna verksamhetens resmönster. Det har i sin tur resulterat i konkreta åtgärder för att bidra till det myndighetsmålet. Ett exempel på detta är att IT-avdelningen genomförde en flygfri månad under november.

### Åtgärder som genomförts för att nå mål A1.d

Myndighetens distansmötesutrustning har på huvudkontoret byggts ut med 29 större Skype Room systems enheter och 47 mindre enheter. Under året har ytterligare 150 nya utrustningar köpts in som 2020 ska placeras på utvalda orter i landet. Elva utbildningsinsatser med fokus Skype möten har genomförts under året.

### Åtgärder för att nå mål A2

Arbetet med att digitalisera utgående post har medfört till att mycket stort antal fysiska brev ersatts med digitala utskick.

### Åtgärder som genomförts för att nå mål A3 och C1

Vid tillförhyring av nya lokaler eller vid ombyggnad av befintliga lokaler så utformas lokalerna på ett sådant sätt att de ska främja hållbara beteenden, det gäller allt från



närvarostyrd belysning till mötesrum som även är optimala för distansmöten och möjlighet att reglera belysning för olika ytor. Samtliga armaturer ska ha ljuskällor med LED.

Arbetet med att implementera fler Gröna Hyresavtal när vi hyr nya lokaler har fortsatt. Dessutom pågår arbete med att gälla befintliga lokaler. Vidare har Arbetsförmedlingen implementerat ett uppföljningssystem för verksamhetselen. Det innebär att det numera är möjligt att följa upp samtliga anläggningar på timbasis. Därmed har grunden lagts för framtida energieffektiviseringsåtgärder.

#### Åtgärder som genomförts inom område A4, C2 och D1

Arbetsförmedlingen tar löpande in underlag som kan verifiera omfattningen av inköpt förnyelsebar energi.

#### Åtgärder som genomförts som berör miljömål E1 och F2

Arbetet med kravställen inför upphandling som ska möjliggöra källsortering i myndighetens lokaler pågår. Upphandlingen är framflyttad med ett år och planeras att genomföras under 2020. Ett kategoristyrningsarbete pågår inom området FM-tjänster.

#### Intern miljörevision

I december överlämnades den interna miljörevision som genomfördes med stöd av extern konsult till Arbetsförmedlingen.

Revisorernas sammanfattande bedömning:

- Arbetsförmedlingens miljöledningssystem i stort uppfyller de krav som ställs i förordningen 2009:907 om miljöstyrning i statliga myndigheter. Myndigheten har miljöpolicy och fastställda mål samt en handlingsplan för verksamheten
- Det krävs dock större fokus på uppföljning och det är angeläget att myndigheten utvecklar rutiner och fler nyckeltal för årlig uppföljning som genereras löpande från relevanta system än vad som finns idag
- Det är strategiskt viktigt att fokusera på arbetet med miljökrav kopplat till kategoristyrd upphandling och därmed avsätta tillräckliga resurser för detta.
- Revisionen visar på kritisk risk vad gäller lagefterlevnad avseende på avfallsförordningen

Det har identifierats 12 rekommendationer, varav 1 har kritisk risk, 8 medium och resterande låg risknivå. Under första kvartalet 2020 ska en åtgärdsplan upprättas.

## **7a. Redovisa hur väl målen för direkt miljöpåverkan har uppfyllts**

#### Måluppfyllelse för mål 1

Utbildningen färdigställdes 2019 i enlighet med tidsplanen.

#### Måluppfyllelse för mål 2

Inget att redovisa ännu med anledning av att målet ska vara uppnått Q2 2021.

#### Måluppfyllelse A1

Arbetsförmedlingen uppfyllde målet att minska koldioxidutsläpp från tjänsteresor i kg per årsarbetskraft med 20% jämfört mot 2017.

Måluppfyllelse A1.a

Koldioxidutsläppen från bilresor har under 2019 minskat med 43 % på totalen och med 29 % i kg/årsarbetskraft. Därmed har vi uppnått målet.

Måluppfyllelse A1.b

Arbetsförmedlingen är på god väg att uppnå målet för flygresor, förutsatt att minskningstakten är den samma de kommande två åren. Under året har de totala koldioxidutsläppen minskat med 9 % i kg/årsarbetskraft jämfört mot 2017. IT-avdelningens pilot rörande flygfri månad genererade en direkt besparing på cirka 6,5 ton koldioxid, vilket motsvarar 0,4 % av de totala koldioxidutsläppen från flyg under 2019.

Måluppfyllelse A1.c:

Resor med Flyg-/tågtaxi totalt sett har minskat med 5 procentenheter, från 50 % 2017 till 45 % 2019. Därmed är målet uppnått.

Måluppfyllelse A1.d

Antal distansmöten ökade med drygt 30 % 2019 jämfört med 2018, vilket redogörs i delkapitel 4.5. Distansmöten per årsarbetskraft har ökat från 10 till 16. Under året har IT-avdelningen genomfört utbildningsinsatser om distansmötesteknik. Vid elva tillfällen genomfördes en timmes utbildningsinsats om Skype. Totalt deltog 326 medarbetare.

Måluppfyllelse A2

Arbetsförmedlingen skickade 3 miljoner färre fysiska brev under 2019 jämfört mot 2018.

Statistiken från vår leverantör PostNord visar att myndigheten sedan 2016 minskat koldioxidutsläppen från distributionen av försändelser från 127,2 ton till 45,5 ton. Det motsvarar en minskning med 64 %.

Måluppfyllelse A3 och C1

Arbetsförmedlingen har inte uppnått målet. Användningen av verksamhetsel (kWh/kvm) är den samma som föregående år, vilket framgår av tabell 2.1.

Måluppfyllelse A3, C2 och D1

Arbetsförmedlingen lever upp till målet avseende verksamhetsel i eget avtal, eftersom det köps in produktionsspecificerad förnybar el. Avtalet förser 90 procent av lokalerna med el.

Måluppfyllelse E1 och F2

Det går inte att redovisa någon måluppfyllelse eftersom slutdatum för målet är flyttat till 2020.

*Nedan i fråga 4b-7b rapporteras beskrivning av myndighetens arbete med dess indirekta påverkan på miljön*

#### **4b. Vilka av myndighetens aktiviteter har en betydande indirekt påverkan på miljön?**

Följande är våra betydande indirekta miljöaspekter enligt miljöutredningen från 2015.

- G. Resor för arbetssökande
- H. Medarbetarresor till och från kontoret
- I. Utbildning för arbetssökande

J. Arbetsförmedlingen har valt att se upphandling som ett viktigt verktyg i miljöarbetet, inte som en egen indirekt miljöaspekt. Genom att ställa relevanta miljökrav vid upphandling kan det ha en positiv påverkan på våra identifierade miljöaspekter.

#### **5b. Vilka mål har myndigheten upprättat för aktiviteter med en indirekt betydande påverkan på miljön?**

De indirekta betydande miljöaspekterna G, H och I, är inte målsatta.

Arbetsförmedlingen har ett målområde som kallas hållbar upphandling. Följande delmål har satts inom detta område:

*J1. Integrera miljömässigt hållbar upphandling i kategoristyrningsarbetet*

*J2. Utarbeta rutin för att följa upp miljömässiga hållbarhetskrav i kategoriarbetet*

#### **6b. Vilka åtgärder har myndigheten vidtagit för att nå målen för indirekt miljöpåverkan?**

Arbetsförmedlingen upprättade våren 2019 en handbok för Hållbar upphandling, ett verktyg för såväl beställare som upphandlare. Handboken täcker de tre dimensionerna av hållbarhet. Myndigheten ska integrera miljökrav via kategoristyrningsarbetet. Hösten 2019 genomfördes en inledande Workshop, avseende att integrera hållbarhetskrav vid upphandling av varor och tjänster.

#### **7b. Redovisa hur väl målen för indirekt miljöpåverkan har uppfyllts**

##### Måluppfyllelse D1 och D2

Implementering med att integrera miljökrav i det kategoristyrda arbetssättet fortsätter de två kommande åren.

##### Kommentar till Indirekt miljöaspekt G

Trots att Arbetsförmedlingen inte har satt miljömål på området, bidrar våra digitala tjänster till positiva miljöeffekter.

Exempelvis innebär utvecklandet och införande av digitala tjänster och distanstjänster att arbetssökande inte behöver besöka ett kontor för tex inskrivning och planeringsmöte. Resultatet av en undersökning visar att varje besök som ersätts med en digital tjänst eller distanstjänst motsvarar en besparing med 1,5 kg koldioxid.

uppskattningen är att 40 000 inskrivningar och planeringsmöten ersattes med digital- och distanstjänster per månad. Det innebar en minskning av koldioxidutsläpp med 720 ton per år.

## **8. Vilka åtgärder har myndigheten vidtagit för att ge de anställda den kunskap de behöver för att ta miljöhänsyn i arbetet?**

Sedan augusti 2019 har Arbetsförmedlingen en ny webbaserad miljöutbildning. Kompetensutvecklande insatser är en förutsättning för att myndigheten ska uppnå de direkta och indirekta miljömålen. Syftet är att uppnå positiva beteendeförändringar och skapa engagemang för myndighetens miljöarbete hos medarbetarna genom att visa vad alla kan göra för att bidra till att uppfylla myndighetens miljömål.

När medarbetare på en arbetsplats genomfört utbildningen ska respektive chef leda en dialogträff. Det syftar till att konkretisera den egna arbetsplatsens insatser för myndighetens miljömål. De mål och aktiviteter som arbetsplatser kommer fram till, ska sedan integreras i verksamhetsplanen.

Tre miljömål är integrerade i myndighetens verksamhetsplan för 2020, varav två gäller miljöutbildningen. Det första målet är att minst 70% av medarbetarna ska ha genomfört utbildningen och det andra målet är att samtliga arbetsplatser ska ha genomfört dialogträffar.

## **9. På vilket sätt har myndigheten använt informationsteknik i syfte att minska sin energianvändning?**

Genom att fokusera på resurseffektivare utrustning, konfiguration och verksamhet samt installera ny hårdvara.

Med en genomarbetad kravställning vid upphandling gällande myndighetens datahallar har myndigheten lyckats dra ned elförbrukningen till 25 % av det den var 2016.

## **10. På vilket sätt har myndigheten använt informationsteknik i syfte att minska antalet tjänsteresor?**

Arbetsförmedlingens har en mötes- och resepolicy som fastställer bl. a att när resa bokas inför ett möte, ska alltid möjligheten till distansmöte värderas. Därför tillhanda håller IT-avdelningen en stabil plattform (Skype för företag) för myndighetens distansmöten. Det riktar sig främst till interna möten, med möjlighet att bjuda in externa deltagare. Som ett led i att ytterligare öka tillgängligheten till och användningen av distansmöten har Arbetsförmedlingen genomfört en utbyggnad av distansmötesutrustning, vilket redogjordes under punkt 6a. Antalet distansmöten har ökat med drygt 30% jämfört med föregående år.

## Del 2 Uppföljning av miljöledningsarbetets effekter

### 1. Tjänsteresor och övriga transporter

#### 1.1.1 Utsläpp av koldioxid i kilogram, totalt och per årsarbetskraft uppdelat per fordonsslag (1.1), sammanlagt (1.2) och från flygresor över 50 mil (1.3) samt antal resor

	Årets uppgifter – antal resor och kg CO <sub>2</sub>			Föregående års uppgifter	
	Antal resor	KgCO <sub>2</sub> Totalt	KgCO <sub>2</sub> /å.a.	KgCO <sub>2</sub> Totalt	KgCO <sub>2</sub> /å.a.
a) Flygresor under 50 mil		<b>478 422</b>	<b>45</b>	799 401	63
b) Bilresor	<b>178705</b>	<b>1 197 347</b>	<b>112</b>	1 707 841	134
c) Tågresor	<b>30444</b>	<b>19.00</b>	<b>0.002</b>	26.00	0.002
d) Bussresor	<b>3912</b>	<b>3 912</b>	<b>0.37</b>	34 983	2.75
e) Maskiner och övriga fordon					
1.2 Sammanlagda utsläpp av koldioxid					
1.1 a-e		<b>1 679 700</b>	<b>157</b>	2 542 251	200
1.3 Flygresor över 50 mil	<b>8338</b>	<b>1 034 924</b>	<b>97</b>	1 187 345	93

#### 1.4a. Beskrivning av vad som har påverkat resultatet i positiv eller negativ riktning

Antalet tjänsteresor har generellt minskat jämfört med föregående år. Därmed har koldioxidutsläppen minskat från alla trafikslag. Huvudförklaringarna till minskningen av antalet tjänsteresor förefaller ha varit det exceptionella läget för myndigheten, med uppsägningar av medarbetare till följd av nedskärningar av förvaltningsanslag, stängning av kontor samt en omorganisation av kärnverksamheten.

Även den 30 % ökning av distansmöten jämfört med 2018, torde till viss del ha ersatt tjänsteresor. Därutöver har styrningen vid resebokning förtydligats. En trolig högre miljömedvetande inom organisationen kan också ha bidragit.

Arbetsförmedlingens totala koldioxidutsläpp har minskat med 27 % jämfört med 2018. Den totala koldioxidutsläppen för 2019 är 2717 ton, vilket kan jämföras med 3730 ton under 2018.

Antalet bilresor har minskat under det aktuella året, av samma anledning som nämns ovan. När det gäller antal flygresor är det inrikesresor som minskar mest, medan utrikesresor minskar marginellt. Utfallet från utrikesresor beror till stor del på internationella samarbetsprojekt som Arbetsförmedlingen medverkar i. Jämförelsen om antal genomförda resor baseras på 2018-årsredovisning.

Sett till alla trafikslag och per årsarbetskraft minskade koldioxidutsläppet med 13 % jämfört med föregående år. En märkbar minskning med bil (16 %), flyg under 50 mil (29 %), medan utsläpp från flygresor över 50 mil ökat med ca 4 %.

#### **1.4b. Beskriv eventuella problem och luckor i materialet samt hur och när myndigheten planerar åtgärda dessa.**

Se 1.6.

#### **1.5 Beskrivning av hur uppgifterna är framtagna?**

Arbetsförmedlingen använder en egen databas där all data från tjänsteresor och tjänstebilar samlas. I databasen kommer grunddata för flygresor, tågresor och bussresor från resebyråsystemen. Grunddata kopplat till bilresor kommer dels från resebyråsystemen (korttidshyrda hyrbilar och bilpooler), dels från drivmedelskort kopplade till långtidshyrda tjänstebilar dels från HR-system (egen bil).

#### **1.6 Uppföljningsmått i svaren på frågorna är baserade på:**

Underlaget för siffrorna till miljörapportering utgår från resor som är bokade via Af Resor med avresedag under det kalenderår som avses. Därutöver ingår data från rapporterade resor med egen bil mot milersättning från lönesystemet. Övriga resor köpta på eget utlägg är inte spårbara och ingår ej i underlaget.

##### *Flygresor*

##### Flygresor över respektive under 50 mil

Data från resebyråsystem omfattande alla bokade flygresor uppdelade per flight. Exempel: Östersund – Malmö består av två flighter: Östersund-Stockholm och Stockholm-Malmö. Summerat koldioxidutsläpp per kategori (flight över/under 50 mil).

##### Antal flygresor

Det antal som ska redovisas är antalet flygresor tur och retur. Det är inte alltid möjligt att se vilka flygresor som "hör ihop" då det förekommer att tur och returresa bokas separat är värdet inte en exakt sanning. Det förekommer även resor med flyg i en riktning och tåg i den andra.

Värdet är framtaget genom att ta fram det totala antalet enkelresor. En enkelresa kan innehålla flera flighter. I detta fall räknas exemplet Östersund-Malmö som en enkelresa. Det antal som redovisas är antalet enkelresor med flyg delat på två.

##### Årskort flyg

Ett mindre antal resenärer har årskort eller annat periodkort och bokar därmed inte flygresor via resebyrå utan direkt hos flygbolaget. Dessa resor är inkluderade i värdena för koldioxidutsläpp flyg över/under 50 mil samt antal flygresor utifrån schablontal.

##### *Bilresor*

Statistik från resebyråsystem omfattande resor med tjänstebilar, flyg- och tågtaxi, hyrbil och enskilda taxiresor. Då data från Sunfleet samt ersättning för egen bil avseende resor under december inte inkommer i tid till rapportering används uppskattade värden för december månad.

### Antal bilresor

Flyg- respektive tågtaxi redovisas enligt principen för flyg och tågresor, d v s antalet tur och returresor. Värdet är framtaget genom att ta fram det totala antalet enkelresor och dividera det med två.

- Enskild taxiresa räknas som en resa per bokning.
- Hyrbil räknas som en resa per dag, bilen varit bokad.
- Bilpool (via Sunfleet), varje bokning räknas som en resa.
- Egen bil, varje rapport om ersättning räknas som en resa.

Långtidshyrd tjänstebil samt tjänstebilar som Arbetsförmedlingen själva äger, antalet resor baseras på en schablon som bygger på antagandet att dessa bilar i snitt nyttjas för resor 1,1 ggr/arbetsdag. Antagandet bygger på data från elektronisk körjournal som finns installerade på ett mindre antal bilar under 2019.

### Koldioxidutsläpp bilresor

Taxiresor inklusive tåg- och flygtaxi utgår från schablonvärden som erhållits från leverantör avseende avstånd och utsläpp. Värdet tar hänsyn till om resandet sker med delad eller egen taxi.

För resor med hyrbil registreras körd sträcka i faktureringsystemet när vi faktureras bilhyror. Utsläppsvolymer utgår från schablonvärden av genomsnittsbil från vår huvudsakliga leverantör.

För resor med egen bil utgår värdet från rapporterad körsträcka och ett schablonvärde för redovisning av koldioxid kopplat till personbil av standardmodell där drivmedlet är fossilt.

För långtidshyrd tjänstebil samt tjänstebilar som Arbetsförmedlingen själva äger tas koldioxid värdet genom statistik från de drivmedelskort som används för att tanka bilarna. Från de två största leverantörerna, OKQ8 och Circle K, fås koldioxidvärdet (WTW) direkt. Från Preem fås antal liter per drivmedel som sedan räknas om till koldioxidekvivalenter. Preem står för en mycket liten del av drivmedelsvolymen.

### *Tågresor*

Miljövärden för tågresor utgår från data tagna ur boknings- och faktureringsystem. Resor med Arlanda Express ingår i statistiken för tåg.

### Antal tågresor

Det antal som ska redovisas är antalet tågresor tur och retur. I resebyråns system registreras dock antalet utifrån enkelresor och därmed har antalet tur och returresor beräknats enligt antagandet att två enkelresor är en tur och returresa.

Resebyråsystemet registrerar i vissa fall resor med byten som två enkelresor, främst längre tågresor inom konceptet "Resplus" där SJ är huvudoperatör med anslutande länstrafik. I tillägg till det förekommer även resor med tåg i en riktning och annat färd sätt (till exempel flyg) i den andra. Sammantaget innebär detta att det redovisade värdet för antal resor inte är en exakt sanning.

### Koldioxidutsläpp tågresor

Avstånd och utsläpp per km och passagerare utgår från schablonvärden som erhållits från bokningssystem och leverantörer.

#### *Bussresor*

Statistiken för buss omfattar resor med flygbussar, regionalbussar samt chartrade bussar. Bussresor som anslutning till en tågresa, till exempel med länstrafiken enligt konceptet ”Resplus”, kan inte identifieras i systemen och ingår därmed inte i statistiken.

### Antal bussresor

Antal resor med flygbuss redovisas enligt principen för flyg och tågresor, d v s antalet tur och returresor. Värdet är framtaget genom att ta fram det totala antalet enkelresor och dividera det med två.

Antalet resor med charterbuss beräknas som en resa per passagerare, d v s åker 30 personer i en charterbuss räknas det som 30 bussresor.

### Koldioxidutsläpp bussresor

För resor med flygbuss utgår utsläpp per km och passagerare från schablonvärden som erhållits från leverantör.

För charterbussar beräknas utsläppet genom en schablon som bygger på genomsnittlig körsträcka och en schablon för redovisning av koldioxid kopplat till landsvägsbuss. Den genomsnittliga körsträckan t o r är beräknad till 80 km.



## 2. Energianvändning

### 2.1 Årlig energianvändning i kilowattimmar totalt, per årsarbetskraft och per kvadratmeter total användbar golvyta uppdelat på:

#### *Energianvändning i lokaler*

	kWh totalt		
	2019	2018	2017
Verksamhetsel (avser lokaler)	10 400 000	11 250 000	13 000 000
Fastighetsel	25 600 000	16 300 000	18 850 000
Värme	36 000 000	26 800 000	31 000 000
Kyla		2 800 000	2 800 000
<b>Totalt</b>	<b>72 000 000</b>	<b>57 150 000</b>	<b>65 650 000</b>

	kWh/årsarbetskraft			kWh/m <sup>2</sup>		
	2019	2018	2017	2019	2018	2017
Verksamhetsel (avser lokaler)	972	884	982	29	29	35
Fastighetsel	2 391	1281	1 423	71	42	50
Värme	3 363	2 106	2 341	100	69	82
Kyla		220	211		7	7
<b>Totalt</b>	<b>6 726</b>	<b>4 491</b>	<b>4 957</b>	<b>200</b>	<b>148</b>	<b>174</b>

### 2.2 Är värmeförbrukningen normalårskorrigerad

Värmeförbrukningen är normalårskorrigerad.

### 2.3 Andel förnybar energi av den totala energianvändningen (anges i procent)

	2019	2018	2017
Verksamhetsel	95 %	95 %	92 %
Fastighetsel			87 %
Värme			74 %
Kyla			78 %
Utanför lokaler			%
<b>Totalt</b>	<b>14 %</b>	<b>19 %</b>	<b>81 %</b>

## **2.4 Har krav ställts på produktionsspecificerad förnybar el i myndighetens gällande elavtal?**

Krav har ställts på produktionsspecificerad förnybar el i myndighetens elavtal.

## **2.5 Har energianvändningen minskat som ett resultat av samverkan med myndighetens fastighetsägare? Om ja, beskriv vilka åtgärder som genomförts som resultat av samarbetet:**

Nej.

## **2.6 Beskrivning av insamlat resultat**

### **2.6.a) Redovisa vad som har påverkat resultatet i positivt och negativ riktning**

Nya mätmetoder - negativ påverkan:

Myndigheten har tecknat avtal för beslutsstöd inom el som utgår från faktisk förbrukning. Målsättningen är att följa och öka kunskapen om elförbrukningen. Detta är åtgärder som i nästa steg kan göra det möjligt att hitta sätt att påverka elförbrukningen i rätt riktning.

Uppgifter från fastighetsägarna avseende fastighetsel, värme och kyla har inte samlats in de senaste åren, beroende på svårigheter att få in kvalitetssäkra uppgifter. Därför baseras värdet för fastighetsel och värme på energimyndighetens schablon och skiljer sig därmed från tidigare år.

### **2.6.b) Beskriv eventuella problem och luckor i materialet samt hur och när myndigheten planerar att åtgärda dessa**

Som nämnts ovan har vi inte tillgång till data för fastighetsel, värme och kyla. I dagsläget finns inte heller något system eller lösning på gång för att få tillgång till denna data.

## **2.7 Hur är uppgifterna framtagna?**

Leverantörsuppgifter samt Uppskattning:

År 2019 har myndighetens förbrukning av egen upphandlad verksamhetsel minskat något, i jämförelse med föregående år. Uppgifterna kommer från leverantör (totalt 9488 MWh). Utöver detta har efter analys fastställts att ytterligare 10 % köps in via hyreskontrakt, sammanlagt resulterar detta i en förbrukning på ca 10 400 MWh.

Andelen förnybar energi av den totala energianvändningen avseende verksamhetsel har tagits fram genom uppgift från leverantör. Uppgifter för fastighetsel, värme och kyla baseras på energimyndighetens schablon.

### 3. Miljökrav i upphandling

#### 3.1 Andel upphandlingar och avrop där miljökrav ställts av det totala antalet upphandlingar och avrop

	Antal st		
	2019	2018	2017
Upphandlingar och avrop med miljökrav	101	106	46
Upphandlingar och avrop totalt	130	120	78
Andel upphandlingar och avrop med miljökrav	78 %	88 %	59 %

#### 3.2 Antal upphandlingar över tröskelvärde där energikrav enligt förordningen (2014:480) om statliga myndigheters inköp av energieffektiva varor, tjänster och byggnader har ställts.

Inga upphandlingar över tröskelvärde som omfattas av förordningen har genomförts.

#### 3.3 Har myndigheten ställt energikrav vid nytecknande av hyresavtal eller inköp av byggnader?

Ja.

Arbetsförmedlingens nya huvudkontor som invigdes i augusti har miljöklassningen Guld. Det betyder att vi tagit hänsyn till energi, material och luftkvalitet mm enligt ett fastställt regelverk. Dessutom finns det solceller på taket (i storleksordning som kan förse 42 elhybridbilar). Huvudkontoret är arbetsplats för ca 15 % av alla medarbetarna. Flytten innebar en minskning från fyra olika lokaler till en byggnad och minskat antal kvm.

En viktig faktor när platsen valdes var att det är en knutpunkt för tåg, pendeltåg och bussar. Myndigheten har även satsat på digital teknik för att möjliggöra digitala möten i ökad utsträckning än tidigare, se 6a.

### 3.4 Ekonomiskt värde av registrerade upphandlingar och avrop med miljökrav av det totala värdet av registrerade upphandlingar och avrop per år.

	Värde kr		
	2019	2018	2017
Upphandlingar och avrop med miljökrav	2 071 110 406	1 414 612 905	1 896 350 092
Upphandlingar och avrop totalt	2 108 100 106	1 428 528 905	1 918 415 192
Andel upphandlingar och avrop med miljökrav	98 %	99 %	99 %

### 3.5 Beskrivning av insamlat resultat

#### 3.5.a) Redovisa vad som har påverkat resultatet i positiv och negativ riktning.

Arbetsförmedlingen har i stor utsträckning ställt miljökrav under 2019. De upphandlingar där miljökrav inte ställts är i regel mindre direktupphandlingar samt avrop inom områden där relevanta miljökrav varit svåra att ställa.

#### 3.5.b) Beskriv eventuella problem och luckor i materialet samt hur och när myndigheten planerar att åtgärda dessa

Det finns fortfarande en del osäkerhet i siffrorna gällande avtalets värde då några av de rapporterade upphandlingarna resulterat i ramavtal där vi idag inte har bättre möjlighet för att ta fram den informationen. I de fall ramavtalen omfattas av många mindre avrop har själva ramavtalet räknats med i sammanställningen. I de fall ramavtalen omfattas av enstaka större avrop har istället avropen räknats med i sammanställningen. Med mindre avrop avses främst direktupphandlingar inom IT (licenser & programvara) eller konsultstöd.

Arbetsförmedlingen har utvecklat ett systemstöd för uppföljning av avtal och avrop men det återstår en del efterregistrering och uppdatering av avtalsuppgifter så har eget tidigare uppföljningssystem använts, vilket gör att det kan finnas vissa luckor i statistiken.

### 3.6 Hur är uppgifterna framtagna?

Insamlat och redovisat resultat är baserat på eget uppföljningssystem. Manuell uppdatering och hantering ökar risken för felaktig/ofullständiga data men kontroll mot upphandlingssystemet säkerställer dock god konfidens i lämnade uppgifter. I vissa tjänster är det svårt att förutsätta faktiskt utfall när avtalet senare används, dessa kan också vara kopplade till anslag som fastställs av regeringen. Kostnaden för arbetsmarknadstjänster uppgick under 2019 till 2,4 miljarder och i dessa avtal ställs i regel alltid miljökrav.

## Frivilliga frågor

### Frågor om policy

#### 4.1 Har myndigheten internt styrande dokument för IT och miljö?

Ja.

IT-användning för resfria möten.

#### 4.2. Andel och värde av IT-anskaffningar där miljökrav ställts av det totala antalet IT-anskaffningar per år (anges i procent och värde).

	2019	2018	2017
Andel (%)	71 %	84 %	%
Värde (Skr)	217 170 699 Skr	113 680 000 Skr	Skr

#### Hur är uppgifterna framtagna?

Eget uppföljningssystem.

#### 4.3 Vilken typ av miljöhänsyn har tagits vid IT- anskaffningar?

Energiförbrukning.

### Fråga om energianvändning

#### 4.4 Årlig energianvändning i kilowattimmar totalt och per årsarbetskraft uppdelat på:

	kWh			kWh/årsarbetskraft		
	2019	2018	2017	2019	2018	2017
PC-arbetsplats	3 069 781	2 075 967		287	163	
Skrivare						
Servrar och Serverrum		575 498			45	

#### Hur är uppgifterna framtagna?

Eget uppföljningssystem.

Året har varit turbulent för myndigheten. Bedömningen är en personalrörelse på 6000, i denna siffra ingår de som börjat en anställning i myndigheten samt dem som slutat.

Utifrån den bilden har vi undersökt hur många enheter Arbetsförmedlingen har haft i drift under året och delat detta med antal månader, alltså 12.

## Fråga om resfria möten

### 4.5. Antal resfria möten totalt och per årsarbetskraft

	Antal			Antal/årsarbetskraft		
	2019	2018	2017	2019	2018	2017
Resfria möten	<b>171 288</b>	130 561	91 003	<b>16</b>	10	7

### Hur är uppgifterna framtagna?

Underlaget är framtaget från myndighetens interna plattform för distansmöten (resfria möten/digitala möten) Skype för företag (Skype for Business eget monitoring reports). Det förekommer att anställda på myndigheten deltar i resfria möten där den externa parten bjuder in till det system de tillhandahåller, och det är utom vår kontroll.

## Frågor om energi

### 4.7 Har myndigheten en strategi för sitt energieffektiviseringsarbete innefattande nulägesanalys, mål samt handlingsplan med åtgärder, som utgör grunden för ert energieffektiviseringsarbete?

Nej.

### 4.8 Producerar myndigheten egen el? (om ja ange hur mycket i kWh)

Nej.

### 4.9 Har myndigheten miljöklassade och/eller certifierade byggnader?

Ja, vi kräver detta vid samtliga nya lokalhyresavtal samt går igenom befintliga hyresavtal för att om möjligt miljöcertifiera.

